CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język angielski**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Formy arkusza:	EJAP-P0-100
Termin egzaminu:	5 czerwca 2025 r.
Data publikacji dokumentu:	5 czerwca 2025 r.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
1.2.			T
1.3.			T
1.4.			F
1.5.			F

Zadanie 2.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B
2.2.			E
2.3.		2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C
2.4.		2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
2.5.		2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	F

Zadanie 3.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
3.2.		2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
3.3.		2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
3.4.		2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
3.5.			C

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	F
4.2.			A
4.3.			C
4.4.			E

Zadanie 5.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C
5.2.		3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B
5.3.		3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A

Zadanie 6.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
6.2.			B
6.3.			D
6.4.			
6.5.		3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B

Zadanie 7.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	C
7.2.			D
7.3.			E

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	C
8.2.			A
8.3.			A
8.4.			C
8.5.			C

Zadanie 9.

Zadanie	Podstawa programowa		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	B
9.2.			C
9.3.			C
9.4.			B
9.5.			B

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.
1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.
Wraz z grupą znajomych odwiedziłeś/odwiedziłaś nowo otwartą restaurację. We wpisie na anglojęzycznym forum internetowym:

- **opisz okolicę, w której znajduje się restauracja**
- **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**
- **opowiedz o zaskakującej sytuacji, która miała miejsce w trakcie Twojej wizyty**
- **zachęć czytelników forum do odwiedzenia tej restauracji i napisz, z kim tam się wybierzesz następnym razem.**

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.
IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
5.7. Zdający opisuje […] plany na przyszłość.
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
7.6. Zdający wyraża swoje opinie.
8.3. Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
      • **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**
      The soup was awful. (jedno odniesienie)
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
      The soup looked amazing but It was awful. (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
      • **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**
      This dish was delicious – well prepared and colourful.

b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
The pizza I ordered was unusual – it had four corners and it was in the shape of a square.

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *next time, city centre, fish and chips* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażeń synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych wyrazów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
   - **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**
     The pasta was cooked perfectly and well cooked.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę)* oraz zaimki nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść, pod warunkiem, że w całości jest napisana w ten sposób; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
    To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy danego podpunktu.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt niezrealizowany).

16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy…/ Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np.
    - **opisz okolicę, w której znajduje się restauracja**

    I don't know where the restaurant is. (nie odniósł się)
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
    - **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**

    I ordered przepyszne pancakes. (nie odniósł się)
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.
    - **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**

    Wczoraj I ordered delicious pancakes. (nie odniósł się)

Zadanie 10.
Wraz z grupą znajomych odwiedziłeś/odwiedziłaś nowo otwartą restaurację. We wpisie na anglojęzycznym forum internetowym:

- **opisz okolicę, w której znajduje się restauracja**
- **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**
- **opowiedz o zaskakującej sytuacji, która miała miejsce w trakcie Twojej wizyty**
- **zachęć czytelników forum do odwiedzenia tej restauracji i napisz, z kim tam się wybierzesz następnym razem.**

A new restaurant has recently opened in my area. I went there yesterday with a few friends.

• **opisz okolicę, w której znajduje się restauracja**
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje okolicę, w której znajduje się restauracja np. *The restaurant is on the beach and offers wonderful views of the sea.* (odniósł się i rozwinął) Akceptuje się każdą komunikatywną wypowiedź, w której zdający: • wskazuje na elementy krajobrazu naturalnego lub stworzonego przez człowieka znajdujące się w okolicy, np. *The restaurant is by the river.* (odniósł się) / *The restaurant is located in the city centre.* (odniósł się) / *The restaurant is in a skyscraper, next to fabulous monument called „Storm".* (odniósł się i rozwinął) • wskazuje obiekty znajdujące się w okolicy, np. *There is a bus stop nearby.* (odniósł się) */ This restaurant is five minutes from my school.* (odniósł się) • opisuje to, co wyróżnia okolicę spośród innych miejsc, np. *The restaurant is in the area visted by many tourists*. (odniósł się) / *This restaurant is located in the modern part of the city.* (odniósł się) */ The restaurant is in a beautiful area.* (odniósł się) Opinia zdającego lub opinie innych osób na temat okolicy, w której znajduje się restauracja stanowią element rozwijający, pod warunkiem, że zdający zrealizował kluczowy element tzn. opisał lokalizację restauracji, np. *The restaurant is in a busy street. Most people don't like it.* (odniósł się i rozwinął) ALE *Most people think that the location of this restaurant is bad.* (nie odniósł się) Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający: • wymienia wyłącznie nazwy własne miejscowości, dzielnicy, ulicy, na której znajduje się restauracja lub wymienia nazwy własne obiektów, wyjątek stanowią obcojęzyczne nazwy geograficzne i/lub nazwy własne obiektów, które są zapisane w języku egzaminu i zawierają w sobie rzeczownik pospolity, np. *The restaurant is in Warsaw.* (nie odniósł się) ALE *The restaurant is in Warsaw, near Vistula river.* (odniósł się) • podaje wyłącznie dane adresowe restauracji, np. *The restaurant is in Długa street 25, Gdansk*. (nie odniósł się) • opisuje wystrój restauracji/atmosferę w niej panującą, a nie okolicę, w której dana restauracja się znajduje, np. *The restaurant is cosy.* (nie odniósł się)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
The place is small but very comfy.	The restaurant is in a peaceful area.	The restaurant is in a trendy part of the city, in a street full of cafés and other eateries.
The restaurant is in Krakow.	This restaurant is in a park.	The restaurant is in the old city centre, not far from the Town Hall.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

- **wyraź opinię na temat dania, które zamówiłeś/zamówiłaś**

7.6. Zdający wyraża swoje opinie.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wyraża swoją opinię na temat zamówionego przez siebie dania, np. *I ordered spaghetti bolognese and it was delicious. It tasted as if it was cooked in Bologna.* (odniósł się i rozwinął)

Wyrażając swoją opinię na temat zamówionego przez siebie dania zdający może odnieść się na przykład do:

- swoich wrażeń związanych z zamówionym daniem, np*. It was the best pizza I have ever eaten.* (odniósł się) */ I didn't like the dish I ordered*. (odniósł się)
- wielkości porcji, wyglądu potrawy, jej smaku, zapachu, itp. – wystarczy, że zdający wskaże co najmniej jedną cechę dania, które mu się podobała/nie podobała, np. *The soup looked amazing* (odniósł się) / *I had something delicious made of rice.* (odniósł się) / *The portion was huge and tasty and I didn't have to wait for a long time to get it.* (odniósł się i rozwinął)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie wyraża opinii na temat zamówionego dania, np. podaje jedynie samą jego nazwę lub wymienia składniki potrawy, np. *I ordered sushi.* (nie odniósł się) / *I decided to try chicken with sweet potatoes and chocolate cream.* (nie odniósł się). Nazwa potrawy może stanowić element rozwijający, pod warunkiem, że zdający zrealizował kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wyraził swoją opinię na temat zamówionego dania, np. *I chose pasta with tomatoes, chicken and onions. The dish was incredible and definitely worth trying*. (odniósł się i rozwinął)

Aby nazwa potrawy stanowiła element rozwijający, zdający musi ją podać lub opisać w języku angielskim, np. *I decided to order a dish called „Ośmiornica w lesie". The name of the dish was surprising, but it was octopus with vegetables and leafy greens.* (odniósł się i rozwinął) ALE *I decided to order „Ośmiornica w lesie".* (nie odniósł się)

Rekomendacje dotyczące dania mogą stanowić element rozwijający, pod warunkiem, że zdający zrealizował kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wyraził swoją opinię na temat zamówionego dania, np. *I ordered steak with chocolate. It was amazing. I think that you should try it!* (odniósł się i rozwinął) ALE *I ordered steak with chocolate. I think that you should try it!* (nie odniósł się)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
I ate pierogi, Polish dumplings with meat.	The main dish blew my mind.	I ordered pasta with carbonara souce with shrimps and the combination of flavours was amazing.
I had a burger with a tomato salad and black olives.	I had pizza and it was too spicy.	I had grilled liver with mozarella. It seemed weird but it turned out to be delicous.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

- **opowiedz o zaskakującej sytuacji, która miała miejsce w trakcie Twojej wizyty**

5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający **odnosi się** do jakiejś zaskakującej sytuacji, która wydarzyła się podczas wizyty w restauracji, np. *To my surprise, when I was eating my dessert, a small boy came up to me and took it to his table*. (odniósł się i rozwinął)

Opisując zaskakującą sytuację zdający może odnieść się na przykład do:

- innych gości w restauracji np. *When we entered the restaurant all the guests got up.* (odniósł się) / *I saw a famous chef Jamie Olivier there!* (odniósł się) LUB
- obsługi lokalu, np. *A strange thing happened. One of the waiters pretended not to notice us. (odniósł się i rozwinął)* LUB
- zdarzeń losowych, np. *To my surprise, when I was eating my soup, a lamp fell from the ceiling and nearly killed me*. (odniósł się i rozwinął)

Z pracy musi jednoznacznie wynikać, że opisywana sytuacja była nietypowa i zaskakująca, np. *While I was there, the world's best chef, Gordon Ramsey, visited the place.* (odniósł się) / *The people who were serving the food were carrying the trays on their heads.* (odniósł się i rozwinął) ALE *The people carrying the food were moving very quickly*. (nie odniósł się)

Użycie zwrotów i wyrażań wskazujących na zdziwienie lub zaskoczenie, jest wymagane, jeżeli z pracy jednoznacznie nie wynika, że opisywana sytuacja była zaskakująca, np. *I met my friend there.* (nie odniósł się) / *I was shocked to see my friend there.* (odniósł się) */ There were many people at the restaurant. That was surprsing because usually there are just a few.* (odniósł się i rozwinął)

Wymagane jest użycie czasu przeszłego. Jeżeli zdający realizuje ten podpunkt polecenia w czasie teraźniejszym, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *I see a very strange incident. One of the clients don't want to pay for his dishes*. (R→O)

Samo opisanie przebiegu wizyty w restauracji nie jest traktowane jako realizacja tego podpunktu polecenia, np. *While we were eating, we saw many people.* (nie odniósł się) */ The place was crowded.* (nie odniósł się)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
There was live music.	The waiter dropped all the dishes.	A wind broke one of the windows. We were all shocked that the wind was so strong.
I saw many people there.	The fire broke out in the kitchen.	A bartender grabbed the guitar and started playing shanties.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

- **zachęć czytelników forum do odwiedzenia tej restauracji i napisz, z kim tam się wybierzesz następnym razem.**

5.7. Zdający opisuje […] plany na przyszłość.

Ten podpunkt polecenia jest dwuczłonowy. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (zachęcenie czytelników forum do odwiedzenia tej restauracji oraz poinformowanie, z kim tam się zdający wybierze następnym razem) i zrealizowanie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *I highly recommend this restaurant. Next time I will go there with my parents, because they like trying new dishes.* (odniósł się i rozwinął)

Jeżeli zdający w minimalnym stopniu nawiązał tylko do jednego członu, tj.:

a) zachęcił czytelników bloga do odwiedzenia tej restauracji, np. *I think it's the best restaurant ever. You must go there.* (nawiązanie do pierwszego członu, drugi niezrealizowany) ALBO

b) poinformował z kim się tam wybierze następnym razem, np. *Next time I will visit this restaurant with my sister* (nawiązanie do drugiego członu, pierwszy niezrealizowany), wówczas uznaje się, że zdający odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jeżeli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, np.:

a) *Come to this restaurant if you want to have a delicious meal. I recommend chocolate desserts.* (rozbudowane zachęcenie do odwiedzenia restauracji, ale brak poinformowania z kim się tam autor wybierze);

b) *Next time I will go there with my whole family. They love Italian cuisine, especially pasta.* (rozbudowana informacja, z kim pójdzie do restauracji, ale brak zachęcenia do odwiedzenia restauracji), wówczas uznaje się, że zdający odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Nie wymaga się użycia wyrazów *zachęcać*, *zachęta.* Akceptowane są różne formy zachęcania do odwiedzenia restauracji, np. *Why don't you go to this restaurant?* (odniósł się) / *I think it's a good idea to go to this special place.* (odniósł się)

Nie jest akceptowana taka realizacja pierwszej części tego podpunktu polecenia, w której zdający zniechęca czytelników do odwiedzenia restauracji, np. *If I were you, I wouldn't go to this place.* (nie odniósł się)

Nie jest akceptowana taka realizacja drugiej części tego podpunktu polecenia, w której zdający zdający informuje, że należy udać się do tej restauracji ponownie, ale nie informuje z kim tam się uda, np*. If you ask me I would go there again.* (nie odniósł się)

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
My friends love this restaurant.	You should visit the restaurant.	I spent amazing time at this restaurant. Next time I will take my parents there, because I think they will love the atmosphere there.
You can go to this restaurant. It is open every day.	I'm definitely going to visit it again with my friend Victor.	You should try this restaurant because the food is delicious and the views are great.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w *Informatorze o egzaminie maturalnym z języka angielskiego od roku szkolnego 2014/2015*.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne" błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne" błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą" na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych, za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź lub wybrane podpunkty polecenia nie będą podlegały ocenie.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
9. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, z dysortografią, z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
10. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np*. film „M jak miłość”, „Świat Dysku” magazine*.
    Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią

falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), 1789 (1 wyraz), 10.01.2024 (1 wyraz), 10 September 2024 (3 wyrazy)
2. Jako jeden wyraz liczone są
   - formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.)
   - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*,
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*,
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
4. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. emotikony).
5. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 wyrazy.